

خبر در خبر

ایران محمود مادرشاهیان، رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران خراسان رضوی گفت: ظرفیت هتل‌های منطقه نامن یا اطراف رینگ حرم رضوی در ۳ روزه پایانی ماه صفر تکمیل شده است، اما هتل‌هایی که از حرم رضوی فاصله دارند در روزهای پایانی ماه صفر مشکلی برای پذیرش نخواهند داشت.

ایران سید محمود حسینی پور، استاندار مازندران از گسترش برنامه توسعه‌ای جذب گردشگر خارجی در این استان مسافرخیز کشور خبر داد و گفت: برنامه‌ریزی و هدفگذاری برای این استان پایان دولت سیزدهم ۲ میلیون گردشگر خارجی به مازندران سفر کنند.

ایران علی سلاجقه، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: براساس دیدارهای دو جانبه‌ای که در حاشیه اجلاس بین‌المللی مقابله با طوفان‌های ماسه و گردوغبار داشتیم، به جرأت می‌توانم گفت که اغلب کشورهای منطقه حاضر به مشارکت و سرمایه‌گذاری در صندوق منطقه‌ای مقابله با گردوغبار هستند و امیدوار به مشارکت جدی کشورهای غرب آسیا در این صندوق هستیم.

ایران شیوا قاسمی پور، عضو هیأت رئیسه فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی گفت: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر جلوگیری از انجام هرگونه طرح یا پروژه‌ای بدون مجوز ارزیابی سازمان محیط زیست، نشان از عزم دولت برای حفظ و صیانت از این محیط زیست کشور دارد.

ایران سید محسن سیدموسوی، فرماندار شوشتر با بیان اینکه ۲۴۳ هکتار آفت تاریخی در این شهرستان وجود دارد، گفت: نفوذ آب به ضوایدان‌های اغلب بافت‌های تاریخی این شهرستان آنها را با خطر جدی تخریب و آسیب روبه‌رو کرده است.

ایران محمد علی ایزدخواستی، مدیرعامل سازمان نوسازی و بهسازی شهرداری اصفهان با اشاره به کارکرد آیینی تکیه گلبدان که می‌تواند فضایی را برای ارائه میراث ناملموس فراهم کرده و به عنوان یکی از جاذبه‌های خاص گردشگری مطرح شود، از احیای این تکیه متعلق به دوران صفویه خبر داد و تأکید کرد که فضای شهری پویا، کارکرد دوم این تکیه است.

ایران رضا ایاز، رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ساوه گفت: چهار اثر تاریخی این شهرستان به منظور حفظ و نگهداری به صورت اضطراری مرمت شد.

و حفاظت محیط زیست، بی‌برنامگی‌ها برای ارسال تجهیزات خاموش کردن آتش، کمبود نیروهای دولتی، هلیکوپتر و... موجب می‌شود که ارزشمندترین ذخایر رویشگاهی کشور طعمه آتش شده و به خاکستر تبدیل شود. از سوی دیگر، عدم حمایت از مجروحان حادثه آتش‌سوزی با تمام مشکلات اقتصادی، اجتماعی و معیشتی موجود بر مشکلات آن می‌افزاید.

ایزدی معتقد است: شیوه‌های بازدارنده حقوقی برای متخلفانی که رویشگاه‌ها و زیستگاه‌ها را از بین می‌برند ضعیف است و راهکار مناسبی در این باره وجود ندارد، به همین دلیل متخلفان به سهولت از دست قانون فرار می‌کنند. علاوه بر این نبود قضات متخصص در شعبه‌ها از دیگر مشکلات مدیریت حفاظت از زاگرس است. متناسب نبودن جریمه‌ها و... نشانگر خلأ قانونی است که باید برای مرتفع شدن این قضیه، موضوع توسط مدیران و بخش‌های حقوقی سازمان‌های منابع طبیعی و آبخیزداری و محیط زیست پیگیری شود.

چرا زاگرس بی دفاع است؟

مهرداد اکبریان، معاون فنی دفتر حفاظت و حمایت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور به «ایران» می‌گوید: آمار حدود ۲۰ سال حریق در کشور نشان می‌دهد که آرزو، طمع، اختلافات محلی، سرایت آتش از بیس چر مزارع (چارسوزی)، حضور بهره‌برداران از جمله دامداران، تفرجگران، کشاورزان، برداشت‌کنندگان محصولات فرعی طبیعی، زمین‌خواری، اختلافات نسق و ممیزی مراتع، عبور جاده‌های مواصلاتی، بی‌توجهی رهگذران همچون پرتاب سیگار، استراحت محدود در حاشیه طبیعت با بی‌دقتی در روش روشن کردن آتش، ساختن ردخاد شوم مهاجرت اجباری از مراکز اجتماعی و تخریب بیوم (دامنه) نواحی زاگرس تسهیل می‌شود.

او همچنین در خصوص مسائل و مشکلات بعد از آتش‌سوزی هم اشاره می‌کند و می‌گوید: در گذشته زاگرس کنشگران محیط زیست، تشکل‌های غیر دولتی، انجمن‌های محلی، دانشجویان و متخصصان به دل طبیعت بدون رعایت اصول ایمنی در کار ماشین‌آلات و ریختن زباله خشک شیشه در عرصه و در نهایت پدیده‌های طبیعی مثل رعد و برق، پدیده فون (گرم باد) در این زمینه نقش اساسی دارند. او درباره به سرانجام نرسیدن پرونده‌های حقوقی متخلفان می‌گوید: خلأ قانونی وجود ندارد اما خلأ حقوقی وجود دارد. در این زمینه نیاز است که تدابیر محکم‌تر قضایی اندیشیده شود تا هیچ متخلفی نتواند از چنگال قانون بگریزد. اگر بتوانیم با کمک رسانه‌ها فرهنگسازی گسترده‌ای در این زمینه انجام دهیم بسیاری از مشکلات حل می‌شود.

و یا صنایع تبدیلی، می‌خواهند عرصه‌های جنگلی را از پوشش گیاهی و جنگلی، خالی کنند.

آتش در اکوتون‌ها

ناحیه کوهستانی زاگرس حدود ۱۶۰۰ کیلومتر عرض‌های متغیر آن تا ۴۰۰ کیلومتر است و همین گستردگی موجب شده که ۱۱ استان در نواحی مختلف زاگرس استقرار یابند. از همه مهمتر ۴۰ درصد از گل جنگل‌های موجود در ایران را به مساحت شش میلیون هکتار شامل می‌شود. ایزدی می‌گوید: بیشترین آتش‌سوزی‌ها در اکوتون‌ها (بوم‌مرزها) صورت می‌گیرد که در استان‌های فارس، کهگیلویه و بویر احمد، چهارمحال و بختیاری و ارتفاعات شمال شرق خوزستان واقع شده‌اند و این نواحی تحت تأثیر دو جریان هوایی گرم و خشک سودانی و عربستان و از طرف دیگر جریان ورودی هوای خنک شرق مدیترانه‌ای واقع شده‌اند. این رویشگاه‌ها پرتراکم‌تر با درختان نئومند و کهنسال، مانند سپر حفاظتی با غلبه هوای گرم و خشک عربستان و سودان در گستره جنوب شرق زاگرس مقابله می‌کنند. از سوی دیگر وجود رطوبت بالای رویشگاه‌های شمال غرب زاگرس واقع در استان‌های آذربایجان غربی، کردستان و کرمانشاه در واقع جاذب و منتقل‌کننده هوای خنک و مرطوب شرق مدیترانه به سایر نواحی زاگرس است.

چتر حمایتی زاگرس

به گفته ایزدی، زاگرس اقتصاد معیشتی حدود نیمی از مردم کشور را تأمین می‌کند که در صورت به هم خوردن معادلات طبیعی‌اش، زاگرس با خشکی مضاعف و کم‌آبی مواجه می‌شود. متاثر از آن، شرایط معیشتی و اقتصادی جوامع ساکن در زاگرس از بین می‌رود و در این صورت رخداد شوم مهاجرت اجباری از مراکز اجتماعی و تخریب بیوم (دامنه) نواحی زاگرس تسهیل می‌شود.

او همچنین در خصوص مسائل و مشکلات بعد از آتش‌سوزی هم اشاره می‌کند و می‌گوید: در گذشته زاگرس کنشگران محیط زیست، تشکل‌های غیر دولتی، انجمن‌های محلی، دانشجویان و متخصصان به دل طبیعت بدون رعایت اصول ایمنی در کار ماشین‌آلات و ریختن زباله خشک شیشه در عرصه و در نهایت پدیده‌های طبیعی مثل رعد و برق، پدیده فون (گرم باد) در این زمینه نقش اساسی دارند. او درباره به سرانجام نرسیدن پرونده‌های حقوقی متخلفان می‌گوید: خلأ قانونی وجود ندارد اما خلأ حقوقی وجود دارد. در این زمینه نیاز است که تدابیر محکم‌تر قضایی اندیشیده شود تا هیچ متخلفی نتواند از چنگال قانون بگریزد. اگر بتوانیم با کمک رسانه‌ها فرهنگسازی گسترده‌ای در این زمینه انجام دهیم بسیاری از مشکلات حل می‌شود.

دود اختلاف مرتع داران به چشم جنگل‌های زاگرس می‌رود

تصاحب سرزمین بلوط‌ها

افراد محلی درباره گستره مرتع یا مزارع خودشان است و زمین‌های یکدیگر را آتش می‌زنند. سجادیان می‌گوید: برخی افراد سودجو برای تغییر کاربری عرصه‌های طبیعی و به جهت از بین بردن پوشش گیاهی و استفاده از اراضی ملی برای کاربری‌های اقتصادی و نفع شخصی از جمله تبدیل عرصه‌های طبیعی به مزارع کشت دیم یا توسعه مراتع خود، اقدام به آتش‌زدن عمدی اراضی ملی می‌کنند.

او معتقد است: با توجه به تغییراتی که در مناطقی از زاگرس که به صورتی عرفی شکل گرفته است، حد و حدود دقیق زمین‌های کشاورزی و مراتع را نمی‌توان تشخیص داد. در گذشته بزرگان و ریش‌سفیدان روستا، اطلاع داشتند اما با مرگ این افراد، مهاجرت آنها، گسترده شدن خانواده و تعداد بیشتر فرزندان، این اختلافات به وجود می‌آید.

آنگونه که این فعال می‌گوید، صدور مجوزهای جرایم برای بهره‌برداران، بدون توجه به نقشه و حد و حدود عرفی

عمدی عرصه‌های طبیعی در نظر گرفته شده اما اثبات ایجاد حریق عمدی در دادگاه به دلیل نبود شاهد غیرممکن است و بسیاری از متخلفان از چنگال قانون می‌گریزند.

امید سجادیان، دبیر تشکل نهضت سبز زاگرس به «ایران» می‌گوید: دلایل آتش‌سوزی در مناطق مختلف، متفاوت است و باید در این زمینه بانک اطلاعاتی کاملی وجود داشته باشد اما گاه دلایل آتش‌سوزی‌ها به فراموشی سپرده می‌شود و مشخص نمی‌شود. مهرداد اکبریان، معاون فنی دفتر حفاظت و حمایت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور نیز در گفت‌وگو با «ایران» معتقد است که ۹۵ درصد از حریق‌های جنگل‌ها در سال، عامل انسانی دارند.

آتش‌افروزها چه کسانی هستند؟

۹۰ درصد آتش‌سوزی‌هایی که در جنگل‌ها و مراتع کشور رخ می‌دهد، منشأ انسانی دارد که بعضاً اختلافات

گزارش

شهلا منصوریه

خبرنگار

تصویب طرحی در دهه ۸۰ به نام «واگذاری اراضی شیبدار برای توسعه باغ‌ها»، وسوسه آتش‌زدن عمدی اراضی مرتعی و جنگلی را در دل تعدادی انداخت تا با سوزاندن عرصه‌های منابع ملی، آن مناطق را تصرف عدوانی کرده و با تغییر کاربری در آن کشت و کار و در نهایت به صورت غیرقانونی آن عرصه را تصاحب کنند. برای همین هم هر ساله در استان‌های زاگرس نشین پرونده‌هایی برای آتش‌سوزی‌های عمدی تشکیل شده و آتش‌زندگان دستگیر می‌شوند اما بسیاری از این پرونده‌ها راه به جایی نمی‌برد. هرچند مجازات سه تا ۱۰ سال حبس برای مرتکبان آتش‌سوزی‌های

در پاسخ به پرسش‌های کمیسیون اصل ۹۰ اعلام شد

میراث فرهنگی شاهرود با هرگونه فعالیت معدنی در شاهرود مخالف است

زیست‌بوم/ میراث فرهنگی شاهرود ۹۰ مجلس، با هرگونه فعالیت معدن بوکسیت در کوه شاهرود مخالفت کرد. کوه شاهرود منبع آب شاهرود و بسطام در استانی کوبری چون سمنان است. شاهرودی‌ها چند سالی است، جلوی بولدورها ایستاده‌اند تا شاهرود و بسطام به سرنوشت سایر شهرهای تشنه سمنان دچار نشوند که همچنان چشم به انتقال آب دارند. مردم شرق نشین استان سمنان، شاهرود را شاهرگ حیاتی شاهرود، بسطام، مجن، تاش و سایر مناطق شهرستان شاهرود می‌دانند. کوه شاهرود، بلندترین قله البرز شرقی و از زیستگاه‌های مهم حیات وحش در استان سمنان و در شهرستان شاهرود است. شاهرود از شاهرود، شهری بی‌لایقی و پوشیده در مه ساخته است. همین مه حریری شاهرود را به یکی از مقاصد بومگردان تبدیل کرده است. شاهرودی‌ها می‌ترسند که بولدورها این تصویر مه گرفته را به کوبری گردآلود تبدیل کنند. خالی شدن روستاهای سمنان به دلیل کم‌آبی و مهاجرت

اهالی آن، زخمی دیرینه است که تا به امروز «شاهرود» اجازه نداده این درد جانکاه به جان شاهرود و بسطام بیفتد. نمایندگان این شهر و مقامات سیاسی مذهبی مثل امام جمعه شهر هم مخالفت خود را با فعالیت‌های

معدنی این کوه به دلیل تأثیر منفی روی منابع آبی اعلام داشتند. همین مخالفت هم باعث شد تا کوه شاهرود در سال ۹۹ در فهرست میراث طبیعی ثبت شود. مخالفت با معدنکاو در این کوه ارزشمند به شاهرود و سمنان

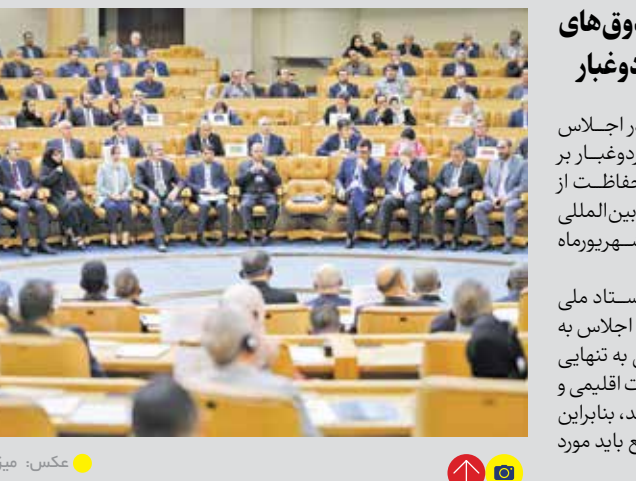

ایرنا

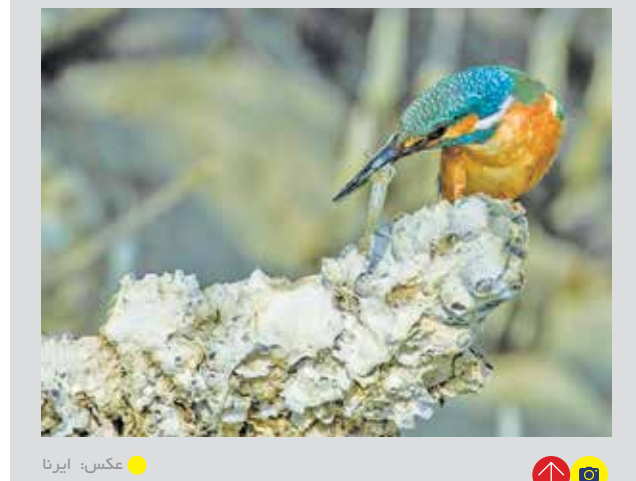
محدود نشد. احمد وحیدی، وزیر کشور نیز حفاظت از کوه شاهرود را راجح بر معدن کاوی دانسته و گفته است: «حفظ و تأمین امنیت منابع آبی این منطقه از شاهرود بر استخراج مواد معدنی ارزشمند آن اولویت دارد زیرا تأمین

مجموعه تالابی آذینی در جنوب شرقی تنگه هرمز از شگفت‌انگیزترین تالاب‌های گرمسیری کشور و مجموعه‌ای از جنگل‌های مانگرو با دو گونه برتر «حرا» و «چندل» است. این تالاب یک بهینه ماندابی گلی، ماسه‌ای و بین جزر و مدی با خورهای بزرگ و کوچک و جزایر کوچک متفرقه است که توسط جنگل‌های حرا و چندل در حد فاصل ۲ رودخانه گز و هیوه پوشیده شده است. آذینی، به لحاظ تنوع اکولوژیکی و ژنتیکی بسیار بالا با وسعتی بیش از ۵۰۰ هکتار و با موقعیت جغرافیایی خاص زیستگاه ارزشمندی برای نگهداری و حفاظت ویژه است همچنین یکی از نواحی مهم زمستان‌گذرانی پرندگان در معرض خطر انقراض همچون پلیکان یا خاکستری، حواصیل خاکستری، اکرت بزرگ و اکرت ساحلی، گیلان‌شاه، گیلان‌شاه ابرو سفید و گیلان‌شاه حنایی و... است.

تالاب گرمسیری تنگه هرمز

عکس: میزان

عکس: ایرنا